

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010695
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120010695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Jozefa Janíka na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. októbra 2022 prejednal odvolanie obžalovaného J. U., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom K., Q. XXXX/XX, na verejnom zasadnutí prítomného, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/48/2020 zo dňa 26.11.2021 a takto jednomyseľne

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), f), ods. 2 Tr. por. zrušujú sa v napadnutom rozsudku celé výroky o uloženom treste odňatia slobody, o uloženom treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu a o náhrade škody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný J. U. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 245 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. sa mu ustanovuje skúšobná doba na 1 (jeden) rok.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. sa mu ukladá povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe poškodeným:

- F. K. B., nar. XX.XX.XXXX v K., bytom K., L. V. XX, škodu vo výške 500,- Eur,
- G. X., nar. XX.XX.XXXX v F., bytom K., Q. XXXX/XX, škodu vo výške 300,- Eur, a
- spoločnosti ADLO - Slovakia s.r.o., Nitra, Farská 15, IČO: 44451121, škodu vo výške 650,- Eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. je obžalovaný povinný nahradiť poškodeným:

- F. K. B., nar. XX.XX.XXXX v K., bytom K., L. V. XX, škodu vo výške 500,- Eur,
- G. X., nar. XX.XX.XXXX v F., bytom K., Q. XXXX/XX, škodu vo výške 300,- Eur, a
- spoločnosti ADLO - Slovakia s.r.o., Nitra, Farská 15, IČO: 44451121, škodu vo výške 650,- Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. sa poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Panónska cesta 2, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35937874, s uplatneným nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. sa poškodená spoločnosť ADLO - Slovakia s.r.o., Nitra, Farská 15, IČO: 44451121, so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný J. U. uznaný vinným z pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. (skutky v bodoch 1/ až 9/) a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. (skutok v bode 10/), pretože

1/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 61 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Opel Corsa, ev.č.: Z rok výroby 2019, nezisteným predmetom poškríbal pravé dvere, na ktorých vytvoril škrabanec o dĺžke cca 80 cm, čím spôsobil vlastníkovi vozidla spoločnosti ADLO - Slovakia s.r.o., Nitra, Farská 15, IČO: 44 451 121 škodu vo výške 650,- Eur,

2/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 59 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Škoda Octavia, ev.č.: K rok výroby 1999, na ktorom poškodil zadné pravé dvere tak, že na nich nezisteným predmetom vytvoril hlbokú ryhu až do plechu dverí s písmenom „V“, čím spôsobil vlastníkovi vozidla F.. K. B., škodu vo výške 500,- Eur,

3/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 59 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Citroen C5, ev.č.: K rok výroby 2011, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal prednú kapotu, čím spôsobil vlastníkovi vozidla J. Q., škodu vo výške 498,04 Eur,

4/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 57 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Peugeot 2008, ev.č.: K rok výroby 2015, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal prednú kapotu po celej šírke, čím spôsobil vlastníkovi vozidla G. X., škodu vo výške 300,- Eur,

5/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 49 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému vozidlu zn. Volkswagen Amarok, ev.č.: K rok výroby 2017, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal predné aj zadné dvere na strane spolujazdca, predný aj zadný blatník, čím spôsobil vlastníkovi vozidla ČSOB Leasing, a.s., Bratislava, Žižkova 11, IČO: 35 704 713 škodu vo výške 380,- Eur,

6/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 53 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Volvo XC70, ev.č.: K rok výroby 2008, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal pravé predné aj zadné dvere, čím spôsobil vlastníkovi vozidla F. E. škodu vo výške 250,- Eur,

7/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 53 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. BMW X6, ev.č.: K rok výroby 2013, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal pravé predné aj zadné dvere a zadný blatník, čím spôsobil vlastníkovi vozidla spoločnosti Rian Normalie s.r.o., Trenčín škodu vo výške 450,- Eur,

8/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 51 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. BMW 530D XDrive, ev.č.: K rok výroby 2015, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal pravý predný blatník, pravé predné aj zadné dvere, celý pravý bok, ako aj predný nárazník, čím spôsobil vlastníkovi vozidla spoločnosti Multibrand Servis s.r.o., Trenčín škodu vo výške 600,- Eur,

9/ dňa 13.10.2019 v čase okolo 20.30 hod. v Trenčíne na parkovisku na ulici Soblahovskej pred bytovým domom s popisným číslom 57 pod vplyvom alkoholu pristúpil k tam odparkovanému osobnému vozidlu zn. Volkswagen Golf, ev.č.: K rok výroby 2007, na ktorom nezisteným predmetom poškríbal po ľavej

strane celé predné dvere a kúsok zadných dverí, ako aj prednú kapotu a ľavý blatník, čím spôsobil vlastníčkovi vozidla F. U. škodu podľa odborného vyjadrenia vo výške 1.000,- Eur,

10/ dňa 21.11.2019 v čase o 05:37 hod. viedol autobus SAD Trenčín, zn. Karosa C, EČV: K v smere od Braneckého ulici na Legionársku v Trenčíne, pričom nedal prednosť v jazde chodkyňi F. F., ktorá prechádzala cez riadne vyznačený priechod pre chodcov na Nám. sv. Anny, následkom čoho došlo ku kolízii s autobusom, pri dopravnej nehode utrpela chodkyňa zlomeninu I. rebra vpravo, zlomeninu IV. až IX. rebra vpravo, pneumothorax vpravo minimálny, hemothorax vpravo, hemothorax vľavo minimálny, pomliaždenie pľúc vpravo, zlomeninu priečného výbežku VII. krčného stavca vpravo, pomliaždenie pravej driekovej a sedacej oblasti s krvným výronom vpravo, tržnú ranu hlavy v záhlavnej oblasti vľavo, zranenia ktoré poškodená utrpela si vyžiadali nutnosť hospitalizácie v celkovom trvaní 49 dní, počas ktorých bola závažne obmedzená vo všetkých oblastiach života, ako v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím, v oblasti komunikácie, v oblasti mobility a oblasti nevyhnutných životných, hygienických a stravovacích úkonov a bola odkázaná na pomoc ošetrovateľského personálu, po prepustení do ambulantnej starostlivosti bola obmedzená hlavne v mobilite, v celkovej hygiene, príprave a zaobstaraní si stravy a bola čiastočne odkázaná na pomoc inej osoby po dobu 28 dní a obvinený svojim konaním porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno f) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tým, že nedal prednosť v jazde chodkyňi ktorá vstúpila na vozovku a prechádzala cez priechod pre chodcov.

Bol za to odsúdený podľa § 245 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 a § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odložený s ustanovením skúšobnej doby probačného dohľadu na 1 rok.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe poškodeným:

- F. K. B. spôsobenú škodu vo výške 500,- Eur,
- G. X. spôsobenú škodu vo výške 300,- Eur,
- spoločnosti ADLO - Slovakia s.r.o. spôsobenú škodu vo výške 650,- Eur, a
- spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. škodu vo výške 5.735,13 Eur.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodeným:

- MUDr. K. B. škodu vo výške 500,- Eur do desiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- G. X. škodu vo výške 300,- Eur do desiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- spoločnosti ADLO - Slovakia s.r.o. škodu vo výške 650,- Eur do desiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a
- spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. škodu vo výške 5.735,13 Eur do desiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Napokon podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola poškodená spoločnosť ADLO - Slovakia s.r.o. so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože v zákonnej lehote obžalovaný podal voči výroku o vine v bode 10/ napadnutého rozsudku odvolanie, ktoré zahlásil priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že v zmysle obžaloby mal spôsobiť škodu na zdraví porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej zo zamestnania, postavenia či funkcie alebo uloženej mu podľa zákona, pričom touto povinnosťou bolo dať prednosť chodkyňi, ktorá vstúpila na vozovku a prechádzala cez priechod pre chodcov - § 4 ods. 1 písm. f) Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda porušil túto (a žiadnu inú) dôležitú povinnosť. „Neuralgickým bodom“ celého prípadu mala byť skutočnosť, či poškodená F. F. skutočne prechádzala vozovku cez priechod pre chodcov (čo od počiatku ale popiera). Písomné odôvodnenie rozsudku je však povrchné, nejednoznačné, nepresvedčivé, neposkytuje predstavu o tom, akými úvahami sa súd prvého stupňa spravoval, ako vyhodnotil vykonané dôkazy a najmä ako sa vysporiadal s jeho obranou (obhajobou).

Súd prvého stupňa síce poukázal predovšetkým na znalecký posudok, resp. na výpovede znalcov D.. O. O. a D.. Bc. F. O. a na tomto základe konštatoval, že znalci ustálili, že na začiatku nehodového deja chodkyňa vstúpila na priechod pre chodcov, vzhľadom na jej konečnú polohu s autobusom. Uvedené konštatovanie však nie je pravdivé. Predmetný znalecký posudok túto skutočnosť proste bez ďalšieho konštatovania ako holý fakt (vychádzal z takejto premisy). Práve preto bol iniciovaný výsluch znalcov už v prípravnom konaní. V zápisnici o výsluchu znalca zo dňa 02.07.2020 znalec vychádzal z toho, že pokiaľ by chodkyňa vstúpila na vozovku inde, išlo by o „neštandardný pohyb chodkyne“ a ďalej uviedol, že „vzhľadom na miesto zrážky a časť vozidla, ktorou autobus zrazil chodkyňu, je trajektória pohybu chodkyne technicky prijateľná tak, ako je uvedené v znaleckom posudku.“ Výsluch znalcov realizovaný v rámci hlavného pojednávania už nepriniesol nové zistenia. Ohľadom výpovede poškodenej F. F. súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval jej výpoveď. Poškodená však vypovedala v prípravnom konaní trikrát a až pri treťom výsluchu dňa 24.06.2020 uviedla, že si určite pamätá, že vstúpila na priechod. Na rozdiel od skorších výsluchov už s odstupom 7 mesiacov od dopravnej nehody určite vedela, že na vozovku vstúpila na mieste priechodu pre chodcov. Napriek uvedeným skutočnostiam súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku úplne rezignoval na vyhodnotenie jej dôveryhodnosti. Napokon súd prvého stupňa síce konštatoval, že z protokolu o lekárskom vyšetrení zo dňa 04.12.2019 vyplynulo, že po odobratí krvi poškodenej dňa 21.11.2019 bola u nej zistená hodnota 0,26 g/kg alkoholu, avšak túto skutočnosť nijako ďalej nevyhodnocoval. Táto hodnota zodpovedá hodnote 0,26 mg/l, teda 0,54 promile. Záverom uviedol, že počas celého trestného konania uvádzal, že poškodenú zaregistroval nachádzajúcu sa z jeho pohľadu za priechodom pre chodcov. Aj podľa vyjadrenia jediného stotožneného očitého svedka X. F. bola chodkyňa minimálne meter od priechodu, ak nie aj viac. V danom prípade preto nemožno nad rozumnú pochybnosť uzavrieť, že poškodená prechádzala vozovku cez priechod pre chodcov. Navrhol preto, aby odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel, napadnutý výrok o vine zrušil, v tomto bode obžaloby ho s poukazom na zásadu in dubio pro reo oslobodil a aby modifikoval výrok o treste tak, že tento nebude obsahovať už trest zákazu činnosti.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečných návrhov:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že napadnutý rozsudok považuje v plnom rozsahu za zákonný, a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.,
- splnomocnenec poškodenej sa pripojil k tomu, čo uviedol prokurátor,
- obhajca obžalovaného sa pridržiaval konečného návrhu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania a navrhol obžalovaného spod skutku v bode 10/ napadnutého rozsudku oslobodiť; pre prípad, ak aby mal odvolací súd dospieť k záveru, že vina obžalovaného bola za tento skutok dostatočne preukázaná, navrhol vzhľadom na osobu obžalovaného, ktorý je dlhoročným vodičom autobusov, resp. nákladných vozidiel a vzhľadom k jeho veku, zväžiť potrebu uloženia aj trestu zákazu činnosti vedenia motorového vozidla, pričom poukázal na to, že obžalovanému nebol zadržaný vodičský preukaz,
- obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca a nechcel nič viac doplniť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku - o vine pre skutok v bode 10/, ako aj ostatné výroky na neho nadväzujúce (o treste a o náhrade škody), ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je len čiastočne dôvodné, a to aj z iných ako ním uvádzaných dôvodov.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine pre skutky v bodoch 1/ až 9/ napadnutého rozsudku urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania týchto skutkov uvedených v jednej z podaných obžalôb (došlo k spojeniu dvoch trestných vecí obžalovaného, ktoré boli vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8T/48/2020 a 8T/66/2020, do spoločného konania). Naopak vo vzťahu k výroku o vine pre skutok v bode 10/ obžalovaný vyhlásil, že sa cíti byť nevinný, a preto k tomuto výroku súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonával aj dokazovanie.

*** K výroku o vine pre skutok v bode 10/ ***

V rámci svojej prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok je vo výroku o vine pre skutok v bode 10/ správny a zákonný, pretože vykonané dôkazy sú vo vzájomnej zhode a svedčia o vine obžalovaného bez tých najmenších pochybností. Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, ktoré vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, kto ich obstaral (§ 2 ods. 12 Tr. por.). Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa logicky a presvedčivo odôvodnil a odvolací súd považuje jeho závery za správne a v plnom rozsahu na ne poukazuje.

Súd prvého stupňa toto svoje rozhodnutie o vine odôvodnil v podstate poukázaním na znalecký posudok, resp. na výpovede znalcov D.. O. O. a D.. Bc. F. O., ktorí jednoznačne ustálili, že na začiatku nehodového deja chodkyňa vstúpila na priechod pre chodcov, vzhľadom na jej konečnú polohu po strete s autobusom. Obžalovaný teda nedal poškodenej prednosť po tom, čo vstúpila na vozovku a prechádzala cez priechod pre chodcov, čím porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona - § 4 ods. 1 písm. f) Zák. č. 8/2009 Z.z. Súd prvého stupňa napokon uznal, že istú mieru spoluzavinenia nesie i poškodená F. F., ktorá sa pred vstupom na vozovku mala ubezpečiť, či tam môže vstúpiť bez nebezpečenstva a či svojím správaním neohrozí i iných účastníkov cestnej premávky. V dôsledku svojho nevýrazného oblečenia jednoznačne spĺyvala s okolím. Obrana obžalovaného, že chodkyňu spozoroval až v strede vozovky 1 až 1,5 metra za priechodom pre chodcov, bola vyvrátená vykonaným dokazovaním. Obžalovaný bol ako vodič hromadného dopravného prostriedku povinný vo zvýšenej miere dbať na bezpečnosť a plynulosť dopravnej premávky, pričom bolo jeho povinnosťou predvídať možnosť vstupu chodca na priechod pre chodcov. Poškodená F. F. utrpela následkom dopravnej nehody ťažkú ujmu na zdraví vo forme poruche zdravia trvajúcej dlhší čas.

K takýmto správnym záverom súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že poškodená F. F. nevytvrdela v trestnom konaní rozporuplne, nakoľko bola na každom svojom výsluchu buď presvedčená o tom alebo potvrdila, že na vozovku vstúpila práve prostredníctvom priechodu pre chodcov a svojím pohybom po vstupe na priechod pre chodcov (smerom mimo priechodu, kde došlo k zrážke) reagovala len na pohyb autobusu obžalovaného. Skutočnosť, že k zrážke s autobusom došlo až za priechodom pre chodcov, v podstate na veci nič nemení, pretože obžalovaný mal zákonnú povinnosť dať jej prednosť už po jej vstupe na priechod pre chodcov, avšak ju prehliadol a reagoval na jej pohyb po priechode pre chodcov potom oneskorene. Preto nemožno považovať závery vypočutých znalcov za nepodložené, ako to namietal obžalovaný.

Obžalovaného pritom nezbavovala trestnoprávnej zodpovednosti miera spoluúčasti poškodenej na vzniku dopravnej nehody spočívajúca v tom, že v čase dopravnej nehody bola pod vplyvom alkoholu. Túto okolnosť však odvolací súd zohľadnil v otázke druhu a výmery trestu (pozri nižšie).

Pretože obžalovaný svojím konaním z vedomej nedbanlivosti spôsobil poškodenej ťažkú ujmu na zdraví, naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák., pre ktorý ho súd prvého stupňa správne uznal za vinného, keď porušenie jeho povinnosti konštatovanej v skutkovej vete napadnutého rozsudku (dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť) je podľa názoru odvolacieho súdu možné považovať za porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona.

*** K výrokom o trestoch ***

Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že podľa ustálenej súdnej praxe je uložený trest neprimeraný vtedy, ak bol uložený taký druh trestu, ktorý je zrejme v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák.

V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest má vyjadrovať napokon aj morálne odsúdenie páchatela trestného činu.

Ďalej odvolací súd uvádza, že síce pri trestnej činnosti v doprave má uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu z pohľadu individuálnej prevencie, ako aj z pohľadu všeobecnej

prevencie významný účel, pričom najmä pri porušení dôležitej povinnosti vodiča je jeho ukladanie v súlade s ustálenou súdnou praxou. Neuloženie tohto druhu trestu by malo prichádzať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, po zohľadnení všetkých zásad ukladania trestov v zmysle § 34 a nasl. Tr. zák., i keď je zároveň faktom, že v prípade prejednávaneho skutku (resp. jeho právnej kvalifikácie) je uloženie trestu zákazu činnosti len fakultatívne (§ 61 Tr. zák.), resp. žiadne ustanovenie Trestného zákona neurčuje súdom automaticky povinnosť ukladať páchateľovi aj (len) takýto druh trestu. V tomto smere ale odvolací súd dodáva, že v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchateľov nemôže prevyšovať nad záujmom individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy.

V tejto súvislosti odvolací súd dospel k záveru, že niektoré okolnosti, za ktorých došlo k vzniku dopravnej nehody, ako aj miera spoluzavinenia poškodenej významne svedčia v prospech obžalovaného v tom smere, že na jeho prevýchovu nie je nevyhnutne potrebné pôsobiť aj trestom zákazu činnosti.

Obžalovaný zavinil dopravnú nehodu tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, a to konkrétne dať prednosť poškodenej chodkyni, ktorá vstúpila na vozovku a prechádzala cez priechod pre chodcov, čím jej spôsobil viaceré ťažké zranenia. Súčasne ale v súvislosti s okolnosťami vzniku tejto dopravnej nehody je potrebné uviesť, že príčinou tejto dopravnej nehody bolo aj to, že obžalovaný mal veľmi nepriaznivé podmienky rozhl'adu (bola zlá viditeľnosť, pršalo, cesta bola mokrá, bolo nadržanom, obžalovaný bol osvetľovaný protiúdcim autobusom a nemohol vybočiť z dráhy svojho jazdného pruhu, nakoľko by sa s ním mohol čelne zraziť) a išiel len rýchlosťou 35 až 40 km/h, pričom poškodenú chodkyňu (ako už bolo uvedené vyššie) prehliadol, resp. oneskorene reagoval na to, že táto vstúpila na priechod pre chodcov. Poškodená bola navyiac (i keď bez toho, že by porušila nejaké zákonné povinnosti) zle viditeľná, nakoľko bola oblečená celá v tmavom.

Avšak odvolací súd zistil, že i v správaní poškodenej boli zistené negatívne prvky, nakoľko táto bola ovplyvnená alkoholom, pričom sám obžalovaný vypovedal, že jej správanie po tom, ako ju zbadal, bolo zvláštne. Konkrétne uviedol, že keď poškodená prišla do stredu vozovky, tak sa tam „zháčila,“ ako keby rozmýšľala, či sa vrátiť alebo prebehnúť cez cestu.

V tejto súvislosti potom okolnosti vzniku dopravnej nehody nie sú takéto charakteru, že by bolo možné vysloviť záver o tom, že u obžalovaného išlo o prejav hrubej vodičskej nedisciplinovanosti a že existuje dôvodná pochybnosť o jeho schopnosti či spôsobilosti viesť motorové vozidlá.

Spôsobený následok na zdraví poškodenej ide aj na vrub toho, že telo chodcov nie je tak chránené, ako napr. osôb vezúcich sa v osobnom motorovom vozidle. Aj z tohto pohľadu bolo potrebné hodnotiť spôsobený následok vo vzťahu k potrebe uloženia aj trestu zákazu činnosti.

Evidenčná karta obžalovaného ako vodiča síce obsahuje viacero záznamov o spáchaní priestupkov na úseku dopravy, avšak tieto evidované „prehrešky“ obžalovaného odvolací súd nepovažoval za natoľko závažné, že by bolo možné konštatovať jeho vodičskú nespôsobilosť. Pritom vodičské oprávnenie obžalovaný vlastní už od roku 1994. Pretože obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný, je možné hodnotiť jeho osobu v podstate na úrovni bezúhonnosti.

Napokon odvolací súd poukazuje na to, že obžalovaný je dlhoročným vodičom z povolania, nebol mu zadržaný vodičský preukaz a naďalej vykonáva prácu vodiča autobusu. Aj jeho zamestnávateľ SAD Trenčín, a.s. ho hodnotil kladne. V tomto smere preto odvolací súd konštatuje, že výkon uloženého trestu zákazu činnosti by mal konkrétny vplyv na spôsob života obžalovaného, prípadne jemu blízke osoby. Pritom platí, že ak to nie je z iných dôvodov nevyhnutne potrebné, súd má uložiť páchateľovi len taký trest, ktorý bude mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Tiež je potrebné z pohľadu dôvodnosti uloženia trestu zákazu činnosti zohľadniť aj to, že obžalovaný spáchal nedbanlivostný prečin v doprave, teda menej závažný trestný čin.

Za týchto okolností prípadu potom možno uzavrieť, že v konaní obžalovaného išlo o jeho ojedinelé vážnejšie zlyhanie ako vodiča. Obžalovaný tiež bezprostredne po dopravnej nehode poskytol poškodenej pomoc a taktiež na miesto privolal RZP.

Z týchto uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že na prevýchovu obžalovaného nie je skutočne nevyhnutné aj uloženie trestu zákazu činnosti. Tento druh trestu posúdil odvolací súd už ako neprímeraný a nespravodlivý, resp. uložený v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.) - § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

V tejto súvislosti ale senát odvolacieho súdu obžalovanému pripomína, že v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom bude osobitne vyhodnocovaná jeho ďalšia vodičská disciplinovanosť. Vzhľadom na trestnú činnosť obžalovaného v doprave môže aj spáchanie priestupkov v doprave viesť k premene uloženého podmieneného trestu odňatia slobody na trest nepodmienečný, čím bude zabezpečovaná jeho individuálna prevýchova aj vo vzťahu k vodičskej disciplinovanosti.

Pokiaľ ide o ďalší výrok o treste - o podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, odvolací súd zistil, že v tomto výroku bolo nesprávne uvedené zákonné ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák., pričom súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku správne uviedol, že trest obžalovanému ukladal za použitia absorpčnej zásady, teda s použitím iného zákonného ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd preto túto zistenú nesprávnosť vo výroku o tomto treste týmto rozsudkom z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. sám napravil, keď inak dospel k záveru, že súdom prvého stupňa uložený podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom je pre obžalovaného z hľadiska zásad ukladania trestov trestom primeraným i spravodlivým (aj pre absenciu odvolania prokurátora voči výroku o treste v neprospech obžalovaného), a preto ho obžalovanému opätovne týmto rozsudkom uložil, pričom „čiastkové výroky tohto trestu“ navyiac upravil tak, aby boli súladné so znením ustanovení § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (teda aby tieto výroky zodpovedali „slovám zákona“).

Avšak pokiaľ ide o uloženie povinnosti obžalovanému spočívajúcej v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe probačného dohľadu spôsobenú škodu aj poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., túto povinnosť v prípade tejto poškodenej už obžalovanému neuložil (k tomu pozri v odôvodnení nižšie).

*** K výrokom o náhrade škody ***

Preskúmaním rozhodnutia súdu prvého stupňa okrem iných aj o uplatnenom nároku poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. na náhradu škody odvolací súd zistil, že tento výrok trpí vadou v zmysle § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por.

V rámci adhézneho konania platí, že súd musí vždy primárne vyriešiť otázku, či sa majú pri posudzovaní nároku poškodeného na náhradu škody použiť hmotnoprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce alebo iných predpisov a z nich má následne pri dokazovaní a rozhodovaní o takomto nároku vychádzať.

Odvolací súd konkrétne zistil, že obžalovaný sa skutku (trestného činu) dopustil pri výkone zamestnania - ako zamestnanec spoločnosti SAD Trenčín, a.s. (ako vodič mestskej hromadnej dopravy). V takom prípade bolo potrebné pri dokazovaní a rozhodovaní o riadne a včas uplatnenom nároku poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. vychádzať z ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ niekto spôsobí škodu pri vykonávaní činnosti, ktorú vykonával pre inú osobu, nezodpovedá za túto škodu sám, ale zodpovedá za ňu ten, pre koho túto činnosť vykonával. Vzťahuje sa to najmä na prípady, ak zamestnanec pri výkone činnosti v rámci svojich pracovnoprávných povinností spôsobí škodu tretej osobe. V takomto prípade za škodu zodpovedá jeho zamestnávateľ bez ohľadu na to, či je právnickou alebo fyzickou osobou.

V prejednávanom prípade tak obžalovaný nezodpovedá za spôsobenú škodu priamo poškodenej, ale len svojmu (vtedajšiemu) zamestnávateľovi, ktorý môže voči nemu následne po uspokojení

nároku poškodenej na náhradu škody uplatniť pracovnoprávny regres podľa príslušných ustanovení pracovnoprávnych predpisov, keď v zmysle § 179 Zákonníka práce platí, že zodpovednosť zamestnanca za škodu je možné založiť aj v čase, keď pracovnoprávny vzťah už neexistuje.

Preto odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por. v celých výrokoch o náhrade škody rozhodol sám týmto rozsudkom tak, že podľa § 288 ods. 1 Tr. por. sa poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. s uplatneným nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces, pričom v prípade uplatnených nárokov ostatných poškodených na náhradu škody (teda F. K. B., G. X. a spoločnosti ADLO - Slovakia, s.r.o.), nakoľko nezistil ich nesprávnosť, rozhodol tak, ako o nich rozhodol v napadnutom rozsudku už súd prvého stupňa.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), f), ods. 2 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku celé výroky o uloženom treste odňatia slobody, o uloženom treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu a o náhrade škody a pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine v napadnutom rozsudku sám rozhodol týmto rozsudkom tak, ako je to uvedené v jeho výrokovej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.